

โรงเรียนอนุบาล

โรงเรียนอนุบาลได้แก่โรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อให้การศึกษาและฝึกฝนอบรมแก่เด็กวัยอนุบาลศึกษา ก่อนเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาอันเป็นการศึกษาภาคบังคับ

อนึ่งสถาบันที่ให้การศึกษาแก่เด็กก่อนระดับประถมศึกษาานั้น อาจเรียกชื่อกันหลายอย่างเช่น โรงเรียนอนุบาล สถานรับเลี้ยงเด็ก สถานอภิบาลเด็ก ศูนย์เด็กปฐมวัย จนกระทั่งชั้นเด็กเล็ก แต่อย่างไรก็ตามสถาบันให้การศึกษาเหล่านี้มีจุดหมายอันเดียวกันคือ เตรียมเด็กให้พร้อมที่จะเข้าศึกษาในระดับการศึกษาภาคบังคับต่อไป

แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๒๐ กล่าวไว้ว่า “การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา เป็นการศึกษาที่มุ่งอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนการศึกษาภาคบังคับ เพื่อเตรียมเด็กให้มีความพร้อมทุกด้านให้ดีพอที่จะเข้ารับการศึกษาต่อไป การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา นั้น อาจจัดเป็นการศึกษาในระบบโรงเรียนหรือการศึกษานอกโรงเรียน โดยจัดเป็นสถานรับเลี้ยงดูเด็กหรือศูนย์เด็กปฐมวัย และในบางกรณีอาจจัดเป็นชั้นเด็กเล็ก หรือ โรงเรียนอนุบาลก็ได้”

จุดมุ่งหมายของโรงเรียนอนุบาลตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๒๐

๑. เพื่อส่งเสริมความเจริญงอกงามของเด็กในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมให้เหมาะสมกับความแตกต่างของแต่ละบุคคล

๒. เพื่อเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาต่อไป

๓. เพื่อเป็นตัวอย่างแก่โรงเรียนอนุบาลเอกชนในด้านการจัดโรงเรียน วิธีสอน และการจัดทำอุปกรณ์การสอน

ประโยชน์ของโรงเรียนอนุบาล

๑. ช่วยให้เด็กเจริญงอกงามขึ้นอย่างอิสระเสรี รู้จักแก้ปัญหา พัฒนาทักษะ และอยู่ร่วมกับเด็กอื่น ๆ ได้

๒. เนื่องจากเด็กในวัยนี้ชอบเล่นตลอดเวลา จึง

สามารถนำการเล่นของเด็กให้ไปสู่การเรียนรู้ได้ เช่น เรียนรู้ง่ายในการตระเตรียมกิจกรรมต่าง ๆ เรียนรู้ที่จะปฏิบัติตามคำสั่งง่าย ๆ และเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้เข้ากับชีวิตในโรงเรียน เป็นต้น

๓. ช่วยให้เด็กได้เรียนรู้จากกันและกัน เช่น เรียนรู้ในการพูด เรียนรู้ในด้านศิลปะและดนตรี เรียนรู้ในการที่จะคิดและการแลกเปลี่ยนแบ่งปันของเล่นกัน เรียนรู้ที่จะช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วย

๔. ช่วยให้เด็กได้มีพัฒนาการทางด้านร่างกายอย่างถูกวิธีโดยกิจกรรมบางอย่างที่ส่งเสริมสุขภาพพลานามัย และเสริมสร้างสุนทรีย์ที่ดี

๕. ช่วยแบ่งเบาภาระในการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ผู้ปกครองซึ่งไม่มีเวลาที่จะอบรมเลี้ยงดูด้วยตนเองได้

ประวัติความเป็นมา

ปลายคริสต์ศตวรรษที่ ๑๗ และต้นคริสต์ศตวรรษที่ ๑๘ โรงงานอุตสาหกรรมได้เกิดขึ้นอย่างมากมายในทวีปยุโรป ผู้หญิงเข้าทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมมากขึ้น บางครั้งจึงต้องนำเด็ก ๆ ไปโรงงานด้วย ทำให้เด็ก ๆ เหล่านั้นไม่ได้เรียนหนังสือ ด้วยเหตุนี้เองโรงเรียนสำหรับเด็ก ๆ จึงเกิดขึ้น โรงเรียนสำหรับเด็กที่เกิดขึ้นครั้งแรกและมีชื่อเสียงมากตั้งขึ้นโดยโรเบิร์ต โอเวน (Robert Owen : 1771 – 1858) เจ้าของโรงงานปั่นฝ้ายเวลช์ (Welsh cotton - mill) ค.ศ.๑๘๑๖ โอเวนได้จัดตั้งโรงเรียนสำหรับเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๑๒ ปี ขึ้นในเมืองนิว ลานาร์ก (New Lanark) สกอตแลนด์ (เด็กที่อายุเกิน ๑๒ ปี มีสิทธิ์เข้าทำงานในโรงงานได้) ในโรงเรียนแห่งนี้มีตั้งแต่เด็กทารก ไปจนถึงอายุ ๑๒ ปี เด็กเล็ก ๆ เหล่านี้ได้รับการฝึกหัดและเลี้ยงดูเป็นอย่างดี เด็ก ๆ ได้เล่นด้วยกันอย่างมีความสุข นั่นคือ ทำหน้าที่เป็นทั้งสถานที่รับเลี้ยงเด็กและเป็นโรงเรียนด้วย

ต่อมาโรงเรียนตามโรงงานได้เพิ่มจำนวนมากขึ้นทั้งในประเทศอังกฤษและประเทศฝรั่งเศส

ในปัจจุบันเมืองอุตสาหกรรมต่าง ๆ มักจะมีโรง

รับเลี้ยงเด็ก รับเลี้ยงเด็กให้แก่พ่อแม่ที่ทำงานตามโรงงาน โดยรับเลี้ยงเด็กตั้งแต่เช้าถึงเย็น สถานที่หรือโรงรับเลี้ยงเด็กเหล่านี้ทำหน้าที่เช่นเดียวกับโรงเรียนสำหรับเด็ก ๆ ตามโรงงานอุตสาหกรรมในสมัยก่อนนั่นเอง แต่ได้นำความรู้ความคิดของนักการศึกษาเข้ามาประยุกต์ใช้ในการฝึกฝนเลี้ยงดูเด็ก ๆ ด้วย

พัฒนาการของโรงเรียนอนุบาลในสหรัฐอเมริกา เริ่มตั้งแต่กลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 โรงเรียนอนุบาลโรงเรียนแรกตั้งขึ้นในเมืองวอเตอร์ทาวน์ (Watertown) รัฐวิสคอนซิน ใน ค.ศ.๑๘๕๕ โดยนางเกิล เซิร์ช (Mrs.Curl Schurz : 1834-1876) ลูกศิษย์ของเฟรโอบล (Froebel) ซึ่งอพยพมาจากเยอรมนี คนแรก ๆ สอนด้วยภาษาเยอรมัน ต่อมาจึงสอนทั้งภาษาเยอรมันและอังกฤษ โรงเรียนอนุบาลที่สอนเป็นภาษาอังกฤษโรงเรียนแรกตั้งขึ้นโดยเอลิซาเบธ พีบบอดี (Elizabeth Peabody : 1804-1894) ณ เมืองบอสตัน (Boston) ใน ค.ศ.๑๘๖๐ ทั้งสองโรงเรียนเป็นของเอกชน โรงเรียนอนุบาลซึ่งเป็นของรัฐบาลโรงเรียนแรกตั้งใน ค.ศ.๑๘๗๓ ณ เมืองเซนต์หลุยส์ (St.Louis) รัฐมิสซูรี โดยซูซาน อี.โบลว์ (Susan E. Blow). ค.ศ.๑๘๘๐ มีโรงเรียนอนุบาลในสหรัฐอเมริกาประมาณ ๔๐๐ โรง ในปัจจุบัน (ค.ศ.๑๘๘๘) มีมากกว่า ๑๐,๐๐๐ โรง

ความคิดเกี่ยวกับอนุบาลศึกษา

ความคิดเกี่ยวกับการศึกษาสำหรับเด็ก ๆ นั้นมีมาก่อนที่จะเกิดโรงเรียนสำหรับเด็ก ๆ ตามโรงงาน อุดสาหกรรมหลายปี จอห์น อมอส คอมินิอุส (John Amos Comenius : 1592-1670) ชาวเชคโกสโลวะเกีย และโยฮันน์ เฮนริช เปสตาลอซซี (Johann Heinrich Pestalozzi : 1746-1827) ชาวสวิสส์ เชื่อว่า “เด็ก ๆ เรียนรู้ได้จากการเล่น การฟัง และการได้สัมผัสสิ่งต่าง ๆ มากกว่าการอ่าน” เปสตาลอซซีมีความคิดว่า “จุดมุ่งหมายในการให้การศึกษาแก่เด็ก ๆ ก็คือนำเด็ก ๆ ให้เขาพัฒนาความสามารถของเขาตามธรรมชาติ”

เฟรดิริช เฟรโอบล (Friedrich Froebel : 1782-1852) ครูชาวเยอรมันซึ่งปัจจุบันยกย่องกันว่าท่านเป็น

“บิดาแห่งการอนุบาลศึกษา” ได้ใช้เวลาระยะหนึ่งสอนและสังเกตการณ์ในโรงเรียนของเปสตาลอซซีซึ่งตั้งอยู่ ณ เมืองอีเวอร์ดัน (Everdun) สวิสเซอร์แลนด์ ณ ที่นี้เองเฟรโอบลได้ตั้งทฤษฎีและวิธีสอนสำหรับเด็ก ๆ ขึ้น และได้นำไปทดลองในโรงเรียนซึ่งได้ตั้งขึ้นเอง ณ เมืองเบลลงเคนเบอร์ค (Blankenburg) ประเทศเยอรมนี ใน ค.ศ.๑๘๓๗. โรงเรียนที่ตั้งขึ้นนี้ชื่อ Kindergarten ซึ่งแปลว่า สวนของเด็ก (children's garden) นับเป็นโรงเรียนอนุบาลแห่งแรกในโลก

เฟรโอบลเชื่อว่า “เด็ก ๆ จะแสดงความสนใจออกมาจากการเล่น” จึงได้พัฒนาชุดของเล่นสำหรับเด็กขึ้นมาเป็นชุด ๆ เช่นชุดลูกบอลสีต่าง ๆ ชุดแท่งไม้รูปทรงต่าง ๆ ได้แก่ทรงกลม ทรงเหลี่ยม ทรงกระบอก เป็นต้น เด็กได้เล่นของเล่นเหล่านี้ไปพร้อม ๆ กับการร้องเพลง เล่นเกม และฟังนิทาน

หลังจากเฟรโอบลถึงแก่อนิจกรรมไปแล้วกว่า ๕๐ ปี มาเรีย มอนเตสซอรี (Maria Montessori : 1870-1952) แพทย์หญิงชาวอิตาลีได้คิดวิธีสอนเด็กเล็ก ๆ ขึ้นมาอีกวิธีหนึ่ง เพราะท่านผู้นี้เชื่อว่า “เด็ก ๆ จะมีความรู้สึกมีอิสระเสรีในการที่ได้กระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวของตัวเอง” ณ โรงเรียนซึ่งท่านตั้งขึ้นในกรุงโรม (Rome) ตอนต้นคริสต์ศตวรรษที่ ๑๘ รับเด็กตั้งแต่อายุ ๓ ขวบ ถึง ๗ ขวบนั่นเอง ได้เริ่มฝึกให้เด็กรู้จักช่วยตนเองโดยคิดกระดุมเอง ผูกเชือกกรองเท้าเอง วิธีการคือเอาเศษผ้าดอกติดกับกรอบไม้ทำเป็นเครื่องมือสำหรับฝึกทักษะการคิดกระดุม และผูกเชือกกรองเท้า นาน ๆ เข้าก็พบว่าเด็กสามารถเรียนรู้ที่จะเก็บเครื่องมือเครื่องมือต่าง ๆ ให้เป็นระเบียบ และรู้จักจัดห้องเรียนให้เป็นระเบียบได้ด้วย

มอนเตสซอรีเชื่อว่า “การฝึกประสาทสัมผัสต่าง ๆ มีความสำคัญต่อพัฒนาการของเด็ก” ดังนั้นในโรงเรียนนี้จึงได้ฝึกฝนให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากการเล่นมือปฏิบัติพร้อม ๆ กับการใช้ประสาทตา เช่นการเอาแท่งไม้ซึ่งมีความยาวและความหนาต่าง ๆ กันสอดเข้าไปในช่องที่เจาะไว้บนแผ่นไม้ การฝึกเขียนตัวอักษรตามรอยประ เป็นต้น

จอห์น ดิวอี้ (John Dewey : 1859-1952) นัก

ปรัชญาและสอนชั้นมหาวิทยาลัย ได้เริ่มทศมหาวิทยาลัยไปเริ่มให้ศาสตราจารย์เด็กมากขึ้น จักเด็กเป็นสุขยังเชื่อว่า “เด็ก

ความคิ

โรงเรียนอนุบาล การร้องเพลงสวน การดูรูปเฟรโอบล การและทำความเข้าใจแล้ว มาจากความคิดของเจตทั้งในและนอก

ห้องเรียน

ห้องเรี
ห้องที่กว้าง
พร้อม ๆ กันใ
สนใจแตกคำ
ด้วยแท่งไม้
บนขาหยั่ง แ
และคูรูปในม

ในห้อง
ของเครื่องใช้
เคลื่อนย้ายไ
ดินน้ำมัน สี
จัดเก็บใค้ง่าย

อาจจัด
มีเครื่องมือ
และมีไม้เนื้อ

ะหนึ่งสอน
ซึ่งตั้งอยู่
นค ๗ ที่นี้
รับเด็ก ๆ
ขึ้นเอง ๗
ทศเยอรมนี
dergarten
๓) นับเป็น

สนใจออก
รับเด็กขึ้น
ไม่รู้รูปทรง
อก เป็นคัน
รร้องเพลง

กว่า ๕๐ ปี
870-1952)
๑ ขึ้นมาอีก
ความรู้สึกมี
เองตัวเอง”

e) คอนตัน
ถึง ๑ ขวบ
ติดกระดุม
ดอกติดกับ
ติดกระดุม
मारเรียน
เปียบ และ

บัสต่าง ๆ
ในโรงเรียน
มือปฏิบัติ
ทั้งไม้ซึ่งมี
ไปในช่อง
มรอยประ

๒) นัก

ปรัชญาและนักการศึกษาชาวอเมริกันได้พัฒนาวิธี-
สอนขั้นมาวิธีหนึ่งซึ่งต่อมารู้จักกันในนามว่า **วิธีสอน**
แบบทีพัฒนาการ (the progressive method). จอห์น
คุย ได้เริ่มทดลองวิธีสอน ๗ โรงเรียนสาธิตของ
มหาวิทยาลัยชิคาโก ใน ค.ศ.๑๘๘๖. ในขณะนั้นคนทั่วไป
ไปเริ่มให้ความสนใจเกี่ยวกับจิตวิทยาเด็ก ได้หันมา
สนใจศึกษาพฤติกรรมและความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ของ
เด็กมากขึ้น จอห์น คุย มีความเห็นว่า “โรงเรียนจะต้อง
ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ไม่ใช่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง” และ
ยังเชื่อว่า “เด็ก ๆ เรียนรู้ได้ด้วยวิธีการกระทำ”

ความคิดของนักการศึกษาเหล่านี้มีอิทธิพลต่อ
โรงเรียนอนุบาลในระยะต่อมาเป็นอย่างมาก เช่นกิจกรรม
การร้องเพลง การเต้น การระบายสี การปลูกต้นไม้ทำ
สวน การดูรูปภาพ การฟังนิทาน มาจากความคิดของ
เฟรอบเอล การที่เด็ก ๆ รู้จักจัดห้องเรียน จัดเก็บของเล่น
และทำความสะอาดห้องเรียนหลังจากทำกิจกรรมต่าง ๆ
แล้ว มาจากความคิดของมอนเตสซอรี ส่วนอิทธิพลจาก
ความคิดของจอห์น คุย ดูได้จากกิจกรรมการเล่นของเด็ก ๆ
ทั้งในและนอกห้องเรียน

ห้องเรียนเด็กอนุบาล

ห้องเรียนสำหรับเด็กอนุบาลนั้น ควรที่จะเป็น
ห้องที่กว้างพอที่จะจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้หลายอย่าง
พร้อม ๆ กันในเวลาเดียว ด้วยเหตุที่เด็ก ๆ ย่อมมีความ
สนใจแตกต่างกันไป ในขณะที่บางคนกำลังสร้างบ้าน
ด้วยแท่งไม้รูปทรงต่าง ๆ นั้น คนอื่นอาจจะไปวาดรูป
บนขาหยั่ง และอีกหลายคนเพลินอยู่กับการอ่านหนังสือ
และดูรูปในมุมห้องสมุด เป็นต้น

ในห้องเรียนควรมีตู้เดี่ยว ๆ สำหรับให้เด็กเก็บสิ่ง
ของเครื่องใช้และของส่วนตัว มีโต๊ะและเก้าอี้ซึ่งสามารถ
เคลื่อนย้ายได้สะดวก มีชั้นวางของจำพวกของเล่น
ดินน้ำมัน สี พู่กัน กระดาษ วางไว้ให้เด็กหยิบใช้และ
จัดเก็บได้ง่าย

อาจจัดให้มีห้องพิเศษเช่นห้องช่างไม้ ในห้องนี้
มีเครื่องมือสำหรับเด็กจำพวกเลื่อย ค้อน ตะปูตัวโต ๆ
และมีไม้เนื้ออ่อน อาจแบ่งส่วนหนึ่งของห้องนี้จัดเป็น

มุมธรรมชาติวิทยา มีกระถางต้นไม้ กระบะทราย อย่างน้ำ
อ่างเลี้ยงปลา กรงเลี้ยงกระด่าย เปลือกหอย และอื่น ๆ
นอกจากนั้นควรมีห้องดนตรีซึ่งมีเครื่องดนตรีสำหรับ
เด็ก ๆ เช่น กลอง ฉิ่ง ฉาบ ไม้เคาะจังหวะ ฯลฯ เครื่อง
ดนตรีที่จัดไว้นี้อาจจะมีทั้งเครื่องดีด สี ดี เป่า ประเภท
ง่าย ๆ ที่เห็นว่าเหมาะสมสำหรับเด็ก

ห้องที่ควรจัดให้มีในโรงเรียนอนุบาลยุคปัจจุบันคือ
ห้องกิจกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในห้องนี้ควร
จะมีเครื่องมือเครื่องใช้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ง่าย ๆ เช่น โทรศัพท์ เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ ง่าย ๆ เครื่อง
คิดเลข เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับเด็ก เป็นต้น

ครูอนุบาล

ครูอนุบาลจะเป็นครูผู้หญิงที่มีความรู้ความเข้าใจ
เด็ก มีความรักเด็ก การฝึกหัดครูอนุบาลจึงจำเป็นต้อง
ยิ่งที่จะต้องมีการวิชาบางวิชาสอนให้แก่เด็กเรียนฝึกหัด
ครูเช่นวิชาจิตวิทยาเด็ก วิชาพัฒนาการเด็ก วิชาวิธีสอน
สำหรับเด็ก ดนตรี ศิลปะและวรรณกรรมสำหรับเด็ก
 เป็นต้น

โรงเรียนอนุบาลในประเทศไทย

โรงเรียนอนุบาลในประเทศไทยเริ่มปรากฏชัดเจน
ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว สมัย
นั้นเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรีดำรงตำแหน่งเสนาบดี
กระทรวงธรรมการ ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติ
โรงเรียนราษฎร์ พุทธศักราช ๒๔๖๑ ซึ่งเป็นพระราช-
บัญญัติโรงเรียนราษฎร์ฉบับแรก ได้กำหนดไว้ในมาตรา
๒๗ ว่า “โรงเรียนอนุบาลเป็นโรงเรียนที่ประสงค์มุ่งเอา
การเลี้ยงดูเด็กอ่อนเป็นส่วนใหญ่ และสอนเด็กให้อ่าน
เขียน นับ ไปพยางค์ในระหว่างนั้นด้วย ในโรงเรียนเช่นนี้
ครูอนุบาลไม่ต้องมีประกาศนียบัตรอย่างไรก็ควรเป็นได้”

ในระหว่างการจัดการศึกษาของไทยยังไม่เป็นทาง
การหรือเป็นแบบแผนนั้น การจัดการศึกษาสำหรับเด็ก
เล็กมีอยู่ในโรงเรียนของพวกศาสนาคริสต์บ้างเช่น
โรงเรียนกุลสตรีวังหลัง (โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยปัจจุบัน)
ต่อมาก็มีโรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย และมีโรงเรียน
ราษฎร์ของไทยเองบ้าง เช่นโรงเรียนราชนิ เป็นต้น

พ.ศ.๒๔๘๐ กระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดโรงเรียนอนุบาลขึ้นคณะหนึ่ง และได้เริ่มส่งครูไปดูงานการศึกษาอนุบาลเป็นครั้งแรก ณ ประเทศญี่ปุ่น

พ.ศ.๒๔๘๑ กระทรวงศึกษาธิการได้ตั้งโรงเรียนอนุบาลลืออุทิศขึ้น นับเป็นโรงเรียนอนุบาลแห่งแรกของรัฐบาล เมื่อกระทรวงศึกษาธิการตั้งกรมการฝึกหัดครูขึ้นใน พ.ศ.๒๔๘๓ แล้ว โรงเรียนอนุบาลแห่งนี้สังกัดอยู่ในกรมการฝึกหัดครู และเป็นโรงเรียนสำหรับนักเรียนฝึกหัดครูอนุบาลได้เป็นที่ฝึกงานด้วย

พ.ศ.๒๔๘๘ มีโรงเรียนอนุบาลซึ่งเป็นของรัฐบาลจำนวน ๑๕ โรงเรียน

พ.ศ.๒๔๘๔ เริ่มมีคำว่า "อนุบาล" ปรากฏในแผนการศึกษาชาติ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มีการเปิดชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประชาบาลและเทศบาล โดยกำหนดให้เรียน ๑ ปี ก่อนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษา รับเด็กอายุไม่ต่ำกว่า ๕ ปี

พ.ศ.๒๕๐๐ มีโรงเรียนอนุบาลที่เป็นของรัฐบาลจำนวน ๕๒ โรงเรียน

พ.ศ.๒๕๑๖ มีโรงเรียนอนุบาลที่เป็นของรัฐบาลครบทุกจังหวัด

การที่โรงเรียนอนุบาลที่เป็นของรัฐบาลมีจำนวนไม่มากนักเพราะนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการศึกษาระดับอนุบาลศึกษานั้นวางไว้อย่างชัดเจนว่า การจัดโรงเรียนอนุบาลรัฐจัดเพื่อเป็นตัวอย่างแก่โรงเรียนประชาบาลและโรงเรียนราษฎร์ที่เข้ามาช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลในการจัดการศึกษาระดับนี้เท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามในสมัยปัจจุบันรัฐบาลเริ่มพยายามให้มีโรงเรียนอนุบาลและชั้นเด็กเล็กมากขึ้นกว่าเดิม เพราะตระหนักว่าการศึกษาระดับนี้ก็เป็นระดับการศึกษาที่สำคัญมากเช่นกัน ระยะสองสามปีที่ผ่านมานี้สถิติโรงเรียนอนุบาลและชั้นเด็กเล็กเพิ่มสูงขึ้น

หลักสูตรสำหรับโรงเรียนอนุบาล

โรงเรียนอนุบาลมีเวลาเรียน ๒ ปี จัดชั้นเรียนเป็นชั้นอนุบาลปีที่ ๑ และชั้นอนุบาลปีที่ ๒ รับนักเรียนอายุ ๓ ปีครึ่ง ถึงอายุ ๕ ปีครึ่ง

ปัจจุบัน (พ.ศ.๒๕๓๑) โรงเรียนอนุบาลกำลังใช้หลักสูตรอนุบาลศึกษา พ.ศ.๒๕๒๒ หลักสูตรนี้มีจุดมุ่งหมายดังต่อไปนี้

๑. ส่งเสริมให้เด็กมีสุขนิสัยที่ดีเกี่ยวกับการกิน การออกกำลังกาย การพักผ่อนถูกต้อง รู้จักรักษาตัวจากอุบัติเหตุต่าง ๆ
๒. ปลูกฝังให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดีงาม รู้จักควบคุมอารมณ์ของตน รู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่น
๓. ส่งเสริมให้รู้จักสังเกต มีไหวพริบ มีความคิดริเริ่ม
๔. ฝึกให้รู้จักใช้ประสาทสัมผัสอย่างถูกต้องเหมาะสม เคลื่อนไหวร่างกายได้คล่องแคล่ว
๕. รู้จักปฏิบัติกิจวัตรประจำวันด้วยตนเอง

จินตนา
 วรวิทย์
 ศึกษาศา
 ๒๕๐๑
 ๒๕
 Winstor
 ii

วิชาที่เรียน แบ่งวิชาเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม

เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ ซึ่งกำลังใช้อยู่ คือ

๑. เตรียมสร้างเสริมทักษะภาษาไทย
๒. เตรียมสร้างเสริมทักษะคณิตศาสตร์
๓. เตรียมสร้างเสริมประสบการณ์
๔. เตรียมสร้างเสริมลักษณะนิสัย

ปัจจุบันยังมีคนไทยจำนวนไม่น้อยที่ยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาระดับอนุบาล เมื่อส่งลูกเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลก็ต้องการให้ลูกอ่านเขียนหนังสือได้ คิดเลขเป็นเป็นส่วนใหญ่ นับว่าเป็นอันตรายต่อพัฒนาการของเด็กเป็นอย่างยิ่ง ควรที่รัฐจะได้ประชาสัมพันธ์และให้ความรู้แก่ประชาชนพลเมืองเกี่ยวกับเรื่องนี้ให้มากขึ้น

บรรณานุกรม

ที่เรียนเป็น
ักเรียนอายุ

กาลกำลังใช้
สูตรนี้มีจุด

กับการกิน
กษาตัวจาก

าม รู้จักควบ

มีความคิด

ถูกต้อง

ว

เอง

น ๔ กลุ่ม

ขาดอนต้น

ศรี

ยังไม่เข้าใจ
เข้าเรียนใน
หนังสือได้
พัฒนาการ
ไม่พันธ์และ
ไม่ให้มากขึ้น

จินตรากร

จินตนา หมู่ผึ้ง. อนุบาลศึกษา. กรุงเทพฯ : ทิพย์อักษรการพิมพ์ ๒๕๒๕.

รววิทย์ วคินตรากร. การศึกษาของไทย. บริษัทสารมวลชน. ๒๕๑๙.

ศึกษาริการ. กระทรวง. ประวัติกระทรวงศึกษาริการ ๒๔๓๕ - ๒๕๐๗. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ๒๕๐๗.

_____ . ๕๖ ปีกระทรวงศึกษาริการ ๑ เมษายน ๒๕๓๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ๒๕๓๑.

_____ . พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พุทธศักราช ๒๔๖๑.

_____ . หลักสูตรอนุบาลศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๒.

Winston, Rebecca and Bernice H. Fleiss. "Kindergarten and Nursery Schools," in The New Book of Knowledge. V.10. New York : Grolier Inc. 1966.